

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Fenomén náboženství v ozbrojených složkách. Možnosti kaplanství u PČR na základě reflexe zkušeností DS AČR

Autorka práce: Bc. Mgr. Jiří LAŇKA

Vedoucí práce: Mgr. Michal OPATRŇY, Dr. theol.

Oponent: Mgr. Ing. Zdeněk DEMEL, Th.D.

Formální stránka:

Práce má 93 strany textu. Seznam literatury je velice rozsáhlý (celkem 10 stran) a je přehledně rozčleněn do oddílů: církevní dokumenty, monografie, sborníky, závěrečné a studentské práce, články v tisku, zákony a interní akty řízení, „další zdroje“, internetové zdroje a osobní komunikace (elektronická pošta a osobní rozhovory). Práce má také 9 příloh, z nichž skoro polovinu tvoří zprávy elektronické pošty v originále (v angličtině). Odkazy na literaturu jsou činěny pečlivě formou poznámek pod čarou, kterých je celkem 228. Pravopisných chyb je v práci velmi málo. Je třeba však vytknout to, že autor na několika místech uvádí příliš dlouhé citáty (např. na str. 41-42, 42-44, 61 a 77-78) a v citovaných pasážích vůbec nerozlišuje druhé uvozovky.

Obsahová stránka:

U zrodu této diplomové práce stojí přesvědčení diplomanta, že by pracovníkům Policie České republiky (PČR) prospělo, kdyby v ní byla zavedena podobná duchovní služba, jakou již řadu let v Armádě České republiky (AČR) vykonávají vojenští kaplani. Proto se nejprve v první části práce autor zabývá duchovní službou v české armádě. Popisuje cestu k zavedení tzv. Humanitní služby v AČR, zmiňuje ustanovení a působení prvního kaplana v zahraniční misi AČR, přerod Humanitní služby v Duchovní službu a její současnou podobu. Dále porovnává poslání psychologické a duchovní služby v české armádě a konstatuje jejich rozdílnost i potřebnost. Nakonec diplomant uvádí pastorační reflexi situace v AČR: píše zde o rozdílných očekáváních především velitele vojenské jednotky na jedné straně a smluvních církví, které vysílají své duchovní, na straně druhé. Přestože se tato očekávání v leccems liší, nestojí zásadně proti sobě. Duchovní službu vykonávají vojenští kaplani v AČR různými způsoby. Na prvním místě jde o službu přítomnosti, ta je zásadní a časově nejvýznamnější; znamená přítomnost na co největším množství aktivit jednotky. Své poslání vojenští kaplani dále uskutečňují vedením diskrétních rozhovorů, slavením liturgie (zejména ekumenických bohoslužeb slova), službou skryté modlitby, konáním etických seminářů, dále tím, že v rámci krizové intervence oznamují mimořádné události, a mohou konat i další podpůrné funkce, např. dozorčího kontingentu v misi anebo tiskového či informačního důstojníka. V souhrnu lze zavedení duchovní služby v AČR hodnotit jednoznačně pozitivně, zejména pak v zátěžových situacích.

V druhé části práce se diplomant zabývá otázkou duchovní služby v Policii České republiky, která v ní dosud zavedena není, ačkoliv se v první polovině devadesátých let mohlo její zavedení jevit jako blízké. V roce 1994 se totiž uskutečnil etický seminář pro policejní důstojníky ve vedoucích funkcích pod vedením Roberta Vernona, zástupce šéfa policie v Los Angeles. Nebýt personální změny ve funkci policejního prezidenta, možná, že by už duchovní služba u české policie byla podobně zavedena jako u české armády. Koncem devadesátých let sice byla v PČR zřízena posttraumatická intervenční péče, ale duchovní mohou být do intervenčního týmu přizváni jen jako externí pracovníci. Prakticky záleží na koordinátorovi týmu, zda do něj nějakého duchovního přizve či nikoliv. Dodnes tedy není v PČR instituce policejních kaplanů, což autor diplomové práce právem považuje za škodu pro policejní pracovníky, zejména v případě prodělaných zátěžových situací. Po reflexi

duchovní služby v AČR dospěl autor k závěru, že zavedení duchovní služby u PČR má své opodstatnění a to i přesto, že se policie od armády v lecčems liší. Zde by se dalo využít zkušeností zahraničních policejních duchovních služeb.

Závěr:

Předložená diplomová práce představuje zajímavou a pečlivou studii duchovní služby v Armádě ČR a ukazuje, že by zavedení podobné služby prospělo i pracovníkům Policie ČR. Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

Zdeněk Kloupek

V Českých Budějovicích 7.5.2010